

AITOR ARANA IDAZLEA

«Pertsonaren barruan dauden nahasketa eta kontrasteetan dago aberastasuna»

Hiru sari garrantzitsu irabazi ditu denbora gutxian: haur eta gazte literaturako Baporea saria eta antzerkigintzako nahiz eleberrigintzako BBK-Euskaltzaindia sariak. Azken sari hori beste bi bider irabazia zuen lehendik. Euskal idazlerik oparo eta sarituenetako bat da.

Juan Luis Zabala | DONOSTIA

Bere lanarekin pozik dagoela igartzen zaio Aitor Aranari berekin literaturaz mintzatuz gero. Poz horixe da, hain zuzen ere, duen bokazio irmoarekin batera, bere literaturgintzaren motor nagusietako bat.

■ Zein da horrenbeste sari irabazteko sekretua?

Sariei buruz beste askok pentsatzen dutena pentsatzen dut nik ere, behin maila bat lortuz gero, zorte kontua izaten direla: zer urtetan aurkeztzen duzun, zein diren epaimahaikideak... Sari bat irabaztea beti da pozgarria, aitormen bat dakarrelako, baina idazle batek ez du harrotzerik sari asko irabazi duelako, eta harrotzen bada berarentzat izango da kalterik handiena.

■ Zorteko zabilta hortaz. Zer aldarerekin hartzen dituzu sariak?

Hasierako urteetan saririk irabazi ez banu askoz zailagoa izango zitzaidan argitaratzen hastea. Gaur egun, aldiz, erraz argitaratzen duten idazleen artekoa naiz, baina beste funtzio bat dute niretzat gaur egun sariek: idaztea bizibide dudanez, soldata osatzeko bidea dira sariak, beharrezkoa.

■ Baina sariek ez dute gaur egun garai batean adinako oihartzunik izaten, ez diote idazleari garai batean adinako osperik ematen.

Hori ere mailakatuta dago. Jende xehearen artean egundoko garrantzia dute sariek. Idazle eta kazetarion artean mintzatuz, irakurlea ahaztu egiten dugu batzuetan. Niri ez zait gustatzen hori ahaztea. Nik oso garbi dut beti norentzat ari naizen idazten. Eta nik diodan irakurle horien artean, ez idazle eta ez kazetari direnen artean, sariek badute oihartzunik eta itzalik.

■ Irakurleen harrera ona izanik, zuk ez daukazu zer behar da idazle eta kazetarien artean ospea irabazteko?

Nik ere pentsatu izan dut horretan. Eta ateratzen dudana ondorioa da aitabitxiaren arabera kontua dela: aitabitxiak duzun edo ez. Idazle batzuek geure burua landu eta beti borrokan ibili

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

IDAZLEAREN AMETSA

EDITOREAK

“ «Ez dut nire izena urrezko letretan grabatuta ikusi nahi, gustukoa dudana lana bizibide izatea baizik»

“ «Erlijosoen argitaletxeetako editoreek galarazi egiten dute irakurlearengana heltzea»

behar izan dugu, aitabitxiak gabe; beste batzuek, berriz, beren burua landu eta borrokatzeaz gain, aitabitxiaren laguntza izan dute; eta badira beren burua landu eta borrokatu gabe, oso aitabitxi ona izan dutelako, ondo daudenak ere. Nik beti izan dut neurekin aurrera egiten lagundu didan gauza bat: neure lanarekin gustura nagoela, oso bokazio handia dudala eta ikusten dudala irakurlearengana iristen naizela. Ni ez nabil nire izena urrezko letretan grabaturik ikusteko amets zentzugabeen atzetik. Gustukoa dudana lanetik bizi nahi izan dut beti, eta, zorionez, lortu dut. Hortik aurrera lanean jarraitzea da nire ilusiorik handiena.

■ Zer bide erabiltzen duzu irakurleekin harremanetan sartu eta haien iritzia jasotzeko?

Ikastetxeetan izaten naiz, eta interesa duten irakurleekin egiten dut topo. Iloba bat ere badut, 16 urtekoa, nire liburuak

irakurri eta komentatzen dizkidana. Idazle batek jarrera zabal izan behar du irakurleen iritzia eta kritikak jasotzeko.

■ Eta hedabideetakoak?

Denetik jaso zain dut, kritika onak eta txarrak. Normala da hori. Nik literatura arloan 22tik gora liburu argitaratu ditut, baina beste 12 edo 15 bat kaxoian dauzkat. Zergatik? Oso garbi dakidalako idazle batek sortzen duen guztia ezin dela ona izan. Idazle batek idazten duen dena argitaratzen badu, irakurleengan desilusia sortzeko arrisku handia du.

■ Euskal idazle gutxi izango dira zu baino oparoagoak. Denboraz gain, barne-indarra eta ilusia ere eskatzen ditu liburu batek. Nondik ateratzen duzu horrenbeste liburutarako barne-indarra?

Etorria izango da. Nik beti izaten dut belarria erne eta burua ideia berrietara zabalik. Milaka izenburu pasatzen zaizkit burutik, milaka pasadizo eguneroko

bizimoduarekin nahiz egindako irakurketekin zerikusia dute. Arlo askotan murgiltzea gustatzen zait, eta gustuko gaiak hartzen ditut beti idazteko. Idaztearen lanetako bat dokumentatzea da, liburuak irakurri eta jendearekin mintzatuta, eta oso gustuko dudana lan interesgarria da hori ere. Liburua idatzi eta gero, akaso ahaztu egingo zaizkit kontu horiek, baina idazten ari naizenean horretan murgiltzen naiz, gorputz eta arima. Funtsezko arrazoia, barruan behar duen indarra, da lanarekin gozatzea. Gozatuko ez banu, ez nuke idatziko.

■ Ez duzu aitabitxiak, ezta literatur talderik ere. Baina orain astero-astero biltzen zara beste idazle batzuekin.

Nahiko leku bakartuetan bizi izan naiz beti, eta horrek zailtasunak sortu dizkit idazleekin harremanak izateko. Ahaleginak egin izan ditut, baina ez dut lortu beste idazle batzuekin jarraikotasunez harremanak izatea

orain dela bizpahiru urte arte. Orain ostiralero bildu ohi naiz, Azpeitian, Fernando Morillo eta Juan Carlos Merinorekin. Gure penak eta pozak kontatzen dizkiogu elkarri, eta uste dut hirurontzat dela aberasgarria. Ezberdinak gara eta gauza askotan elkar osatzen dugu. Eta gure bilerak zabalik daude gurekin bildu nahi duten guztientzat.

■ Ez duzue pentsatu zerbait antolatu edo sortzerik: aldizkari bat, jardunaldiak, errezitaldiak...?

Ez ote litzateke apurtuko gure taldea ardura sakonegia hartuko bagenu? Oso gustura gaude gauden moduan.

■ Argitaletxe askoren eskuetik kaleratu dituzu liburuak. Zer moduzko harremanak izan dituzu editoreekin?

Hainbatetan editoreek galarazi egiten dute irakurlearengana heltzea. Hori gertatzen da argitaletxe asko erlijiosoen eskutik daudelako, argi eta garbi. Eleberri batean garrantzi handirik ez duen kontu batek, zesarea batek adibidez, pisua izan dezake eleberria argitaratzeko edo ez argitaratzeko erabakian. Niri behintzat horrelako kontuak behin eta berriz egokitu zaizkit.

■ Ezein erlijioarekin loturarik ez duten argitaletxeek ere eragozten dute irakurleengana bidea?

Ez, argitaletxe erlijiosoak nituen buruan batik bat hori esan dudanean. Beste argitaletxeetan, kontua da ea editoreari gustatzen zaion eta ea literaturtasuna ikusten zaion.

■ Zure narratibaren ezaugarrietako bat errealtate gordinen agerpena da, gordintasunerako joera.

Pentsatzen dut barruan daukadan Aitor gaiztoa dagoela joera horren atzean. Egiazko Aitorrek ez du zerikusirik Aitorrek literaturan agertzen dituenekin, baina Aitorrek idatzi egiten ditu horiek. Beraz, izango da zerbait. Onan liburuan sexu ekintza gogorak ageri dira barra-barra, baina ni horrelakoetan ikaragarri light-a naiz, eta besteei uzten diet egiten. Pertsona bat joera batekoa dela esaten da, baina pertsonaren barruan nahasketak eta kontrasteak daude, eta horietan dago aberastasuna. Hori dena da geure osagarria. Idazleak hori egiatasunaz agertu behar du. Nik gero, idazle gisa, ez dut esango horiek ondo edo gaizki dauden.